

Rauland Skisenter AS

TILSYNSRAPPORT NR. 14/733-79

2018

Innhold

1	Innledning	2
2	Metodikk	2
3	Observasjoner.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4	Sammendrag	5

Dato for tilsyn: 13.03.2018

Sted: Rauland Skisenter AS

Tilstede: Håvard Bjørke (driftsleder), Frode Hamarsnes (driftsleder), Stein Johnsen (stedfortredende driftsleder), Geir Tjønn (Heisfører nedre 2-seter), Odd Bitubekk (heisfører øvre 2-seter), Geir Martin Jensen (medrevisor) og Ronny Angel Løvstad (tilsynsleder).

1 Innledning

Dette tilsynet ble varslet til Rauland Skisenter AS den 27.02.2018, og Rauland Skisenter AS ble pålagt i varsel om stedlig tilsyn om å innsende følgende dokumentasjon:

- Kopi av beredskapsplan

Etterspurt dokumentasjon ble mottatt den 02.03.2018.

Det stedlige tilsynet ble gjennomført hos Rauland Skisenter AS den 13.02.2018. Tema for tilsynet var:

- Sikkerhetsstyringssystem
- Redningsberedskap for svevebaner og kabelbaner
- Krav til på- og avstigning
- Vedlikehold
- Varsling ved uhell, hendelser og personskade

Det ble tatt stikkprøver av anleggsnummer 3.08.006 og 2.08.021 tilknyttet de utvalgte tema. Anleggene er godkjent etter reglene som gjaldt før 2004.

Siden tilsynet var tematisk avgrenset, og basert på stikkprøver, kan det være mangler som ikke er avdekket. Virksomheten plikter selv å undersøke om eventuelle avvik gjør seg gjeldende for andre anlegg enn den som ble valgt ut til stikkprøver.

Statens jernbanetilsyn har lagt om til ny tilsynsmetodikk hvor fokus i større grad enn tidligere rettes mot virksomheten fremfor det enkelte anlegget, og virksomhetens sikkerhetsstyringssystem (internkontrollsystem) blir vektlagt i større grad enn tidligere.

Overgangen til ny tilsynsmetodikk innebærer at tilsynets pålegg i større grad enn tidligere krever at virksomhetene må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått, og gjennomføre tiltak for å forhindre gjentakelser. I tillegg må virksomheten korrigere de konkrete avvikene som er angitt.

2 Metodikk

I det følgende vil inspektørens observasjoner under stedlig tilsyn presenteres som tilsynsbevis. De observasjonene som vurderes å dokumentere at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt, presenteres som avvik. Avvikene knyttes mot en rettslig hjemmel. På bakgrunn av dette formulerer tilsynet pålegg som beskriver hva virksomheten må gjøre for å lukke avviket.

Virksomheten har kommentert på utkast til tilsynsrapport. Virksomhetens kommentarer til mottatt rapportutkast med varsel om pålegg er inntatt og vurdert fortløpende i tilknytning til de enkelte avvikene. Statens jernbanetilsyn frafaller varslet vedtak om pålegg.

3 Varslet pålegg

Avvik 1:

3.08.006 har tilfeller hvor publikum ikke kan stige på uten fare.

Hjemmel..

Forskrift om taubaner §10-2 og §12-3

Tilsynsbevis:

Person falt av heisen ved på-stigning av 2-seters heisen.

Virksomhetens kommentar:

«Det ble påpekt at gjester falt ut av stolen eller ikke kommer seg godt nok opp i stolen ved påstigningsplassen. Jeg fortalte da også til alt overmål at dette var noe som skjedde flere ganger.

Situasjonen er at dagens regelverk og heisers konstruksjon er slik at dette faktisk er noe som skjer. Vi har et stort fokus på preparering av underlaget, unngåelse av stressituasjoner og riktig hastighet.

En heisfører er opplært til å følge nøye med på nettopp påstigningen, og stanse heisen umiddelbart dersom situasjoner oppstår.

Det var forøvrig tilfellet her. Her hadde heisføreren BÅDE satt ned farten OG han stanset umiddelbart når vår hyggelige danske gjest fikk problemer. Som vi selv observerte flyttet stolen seg bare et par meter i meget lav hastighet, og gjesten gikk på den SAMME stolen videre, hjulpet av heisføreren som løp ut.

Årsaken til at dette skjer er etter vår mening stort sett en konsekvens av gjestenes skiferdigheter. Det er ikke i dag noe system som gir oss rett eller plikt til å spørre gjestene om deres ferdigheter, og vi er stor sett avhengig av våre egne observasjoner.

Når vi identifiserer skiløpere som har problemer, setter vi typisk ned hastigheten, stanser helt eller går ut og hjelper gjester på stolene.

Observasjonene kan være visuelle, typisk når vi ser foreldre med små barn eller gjester med gjentakende problemer, eller vi kan på forhånd bli orientert om grupper, skoleklasser etc som presumtivt har begrensede ferdigheter. Dette skjer da typisk via vår skiavdeling, som har fått inn bestillinger på kort og ski.

Vi har i Rauland Skisenter omkring 1 000 000 passeringer i skitrek og heiser. Omkring 300 000 passeringer er i våre 2 stolheiser.

Med dagens regler er det da ikke til å unngå at man enkelte ganger vil oppleve at gjester har problemer med av- og påstigning. Vi mener at vi gjør det vi skal gjøre innenfor dagene regelverk for å unngå slike situasjoner. Det vil være svært upraktisk f.eks å stanse alle stoler før påstigning, forby heiser med faste klemmer etc.

I vår instruks for heisførere er det beskrevet blant annet i pkt 7 og 8 (vedlagt) at man skal ha et høyt fokus på dette. Dette er jo nettopp våre tiltak for å SIKRE AT LIKNENDE HENDELSER FORHINDRES (fra utkastet).

Vi er derfor av den oppfatning at denne hendelsen ikke er av en slik karakter at den direkte setter publikum i fare. Vi mener at dette ikke er et brudd på Forskrift om taubaner §§ 10-2 og 12-3.

Vi er av den oppfatning at dette er avvik som skjer og som er innenfor de konsekvenser som dagens regelverk vil medføre.»

Merknad:

Det ble i utkast til tilsynsrapport av 08.06.2018 varslet pålegg om at Rauland Skisenter AS skal kartlegge bakenforliggende årsaker til at publikum faller av ved påstigning. I tillegg ble det foreslått et pålegg om innsending av dokumentasjon på bakgrunn av overnevnte kartlegging med beskrivelse av tiltak som er utført for å sikre at likende hendelser forhindres.

Tilsynet vil presisere at forskriften i §10-2 og §12-3 krever at taubaner skal til enhver tid være innrettet slik at kjørende kan ferdes, og stige på og av uten fare. Ved på- og avstigningsplassen skal det også være hjelpepersonell nok til å overvåke driften samt instruere og hjelpe passasjerene slik at på og avstigning foregår på en tryggende måte.

Konklusjon:

Tilsynet tar virksomhetens redegjørelse til etterretning.

4 Observasjoner

Observasjon 1:

Virksomheten har ikke definert hva som skal varsles til Statens jernbanetilsyn ved taubaneulykke, alvorlig taubane hendelse og taubanehendelse.

Tilsynsbevis:

Det er ikke definerte grenseområdet for hva som skal innrapporteres av hendelser inn til tilsynet.

Virksomhetens kommentar:

«Etter vårt syn er dette da mer et spørsmål om rapportering og behandling av avvik. Det blir påpekt at Rauland Skisenter ikke har definert grenseområdet for hva som skal innrapporteres av hendelser til Tilsynet.

Heller ikke dette er vi helt enige i. Det er faktisk ikke laget en skikkelig veileder til bestemmelsene om innrapportering.

Det må være hevet over enhver tvil at slike hendelser gjennom historien ikke har blitt innrapportert til Taubanetilsynet. Vi gjennomførte en kort spørreundersøkelse blant 10 skianlegg i Norge som har stolheiser. Ingen av disse var kjent med denne problemstillingen. Det ble opplyst ved tilsynet hos oss at man i hvert fall kjente til ett anlegg som rapporterte slike hendelser.

Vi mener derfor at det nå er riktig at det fra SJT presiseres at slike hendelser skal innrapporteres. Da endrer vi selvsagt vår praksis umiddelbart. Basert på de innrapporterte hendelser kan det nettopp tenkes at det vil fremkomme sammenhenger som dagens regelverk ikke fanger opp.

Vi mener dog at grensedragningen for hva som faller innenfor begrepet taubanehendelse har vært så uklar at vi faktisk ikke har kunnet gjøre dette så mye annerledes. Rauland Skisenter tolker det nå slik at den omtalte type hendelse SKAL rapporteres, og vi vil selvsagt gjøre dette i fremtiden.

Det er vår oppfordring og ønske til SJT at det mangfoldiggjøres til alle anlegg en viss veiledning i tilknytning til disse og andre grensedragninger. Vi tror at man da vil spare tid og ressurser både i anleggene og hos SJT.»

Merknad:

Under intervju med heisfører så observerte tilsynsleder at det var en gjest som falt av stolheisen ved påstigning. Dette var ifølge Rauland Skisenter AS en hendelse som hadde oppstått flere ganger. Dette ble av Statens Jernbanetilsyn notert som et tilsynsbevis. Varslingsrutinene til Rauland Skisenter AS. Derfor følger en merknad til tilsynsbevis «Gjentatte tilfeller av at publikum faller av stolen, eller ikke kommer seg godt nok opp i stolen ved påstigningsplassen.»

Lov om taubaner §1-3 inneholder definisjonene, og en taubanehendelse er definert som enhver annen hendelse enn en ulykke, som har sammenheng med driften og som innvirker på driftssikkerheten. Dette betyr at alle hendelser som avviker fra normal drift, og har en innvirkning på sikkerheten for taubanen skal registreres som en hendelse og innsendes til Statens jernbanetilsyn. På grunn av strengere taushetsregler i nytt regelverk for taubaner er både innholdet i rapporten og hvem som rapporterer i større grad beskyttet slik at terskelen for å sende inn uhellsrapporter skal oppleves som lav.

Generelt om funksjonene til avviksbehandling så skal denne benyttes til kartlegging og registrering av avvik/fracas fra interne bestemmelser både til daglig og ved interne revisjoner. Videre skal undersøkelse av årsakene til avviket og iverksettelse av korrigerende tiltak for eksempel justering av interne prosedyrer, fornyet instruksjon/opplæring, forbedring av teknisk løsning også videre. Ved å gi oppmerksomhet til å finne årsaken til et avvik kan mye energi spares ved at tiltak som iverksettes kan hindre gjentakelse. Det å stadig identifisere like

avvik og utføre gjentatte forbedringstiltak er kostnadskrevende og lite motiverende. Dette kan også være til læring på tvers i organisasjonen.

5 Sammendrag

Det ble utført stikkprøver basert på tilsynsrapport utsendt den 24.05.2017. Rauland Skisenter AS har utbedret påleggene relatert til avvik 1 og avvik 2. Virksomheten benytter håndbøkene fra Alpinanleggens landsforening for daglig, ukentlig, månedlig og årlig vedlikehold. I tillegg suppleres det med ekstra instruksjoner som kommer fra leverandørens anvisninger. I følge Rauland Skisenter er det et 1:1 forhold mellom instruksene fra leverandøren på vedlikehold, og vedlikeholdsinstruksjonene til de forskjellige anleggene. Rauland Skisenter implementerer for tiden et nettbasert vedlikeholdssystem som skal ivareta rutiner og instruksjoner til hele virksomheten. Systemet skal ivareta vedlikeholdet med arbeidsordrer. Driftsledere kan legge inn oppgaver som skal utføres av personell i anlegget oppdelt i intervaller.

Virksomheten hadde oppdaterte arrangementstegning for 3.08.006, i tillegg til 2.08.021. Dette var oppsatt i kjørebod til heisfører.

Rauland Skisenter AS har et avvikssystem som de ansatte kunne innsende avvik til ledelsen. Avvikene ble gjennomgått i ledelsesmøter. I følge representanter for virksomheten er terskelen for å innmelde avvik lav, og ledelsen er søkende etter innspill fra ansatte som skal bidra til å bedre sikkerheten i anlegget.

I innsendt dokumentasjon fremkommer det av beredskapsplan at Rauland Skisenter AS jevnlig øver på redning på svevende taubaner. Det ble under stedlig tilsyn spurt etter dokumentasjon på evalueringen fra siste redningsøvelse. Statens jernbanetilsyn fikk evaluering etter siste redningsøvelse ettersendt den 13.02.2018.

Statens jernbanetilsyn etterlyste krav til kompetanse for personell som har oppgave som kan påvirke sikkerheten i anlegget. Blant annet krav til førstehjelp og redning. Rauland Skisenter AS har et internkontrollsystem med instruksjoner som personellet skal jobbe på bakgrunn av. For at personellet skal kunne utføre oppgaver som kan påvirke sikkerheten i anlegget må personellet gjennom opplæring i regi av Rauland Skisenter AS. Disse instruksene og opplæringsplanene er gjengitt i personalhåndboken som Rauland Skisenter AS deler ut til sine ansatte. Det er årlig kursing i forbindelse med førstehjelp, og Rauland Skisenter arrangerer egne opplæringskurs i redning.

Rapportdato: 29.06.2018

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Ronny Angel Løvstad

Tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur